

STÁTNI ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA MAGISTERSKÁ OBORU TEORIE INTERAKTIVNÍCH MÉDIÍ

Školní rok 2009-2010

Magisterská státní závěrečná zkouška je souborná zkouška uzavírající magisterské studium oboru Teorie interaktivních médií. Při magisterské státní zkoušce má kandidát prokázat spolehlivou orientaci v oboru včetně schopnosti hlubšího zvládnutí některých úseků jeho historické, teoretické a metodologické problematiky. Zvláštní pozornost je věnována schopnosti kritického zacházení s dosavadními výsledky bádání v oblasti mediálního umění a vztahu 'umění a technika'.

- **Magisterská závěrečná zkouška sestává ze dvou odděleně klasifikovaných součástí:**

1.) Obhajoba magisterské diplomové práce.

Pisemnou magisterskou práci má kandidát prokázat schopnost samostatného řešení vědeckého úkolu.

Rozsah magisterských diplomových prací je min. 140 000 znaků. Je vyžadováno české a dvě cizojazyčná resumé.

Rozsah magisterských oborových prací je min. 55 000 znaků. Povinnou součástí je české a cizojazyčné resumé.

Formální náležitosti práce podrobně stanoví Pravidla a zásady psaní písemných prací pro studenty Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity:

http://www.phil.muni.cz/music/staticpages/index.php?page=pravidla_pro_psaní_pisemnych_praci

2.) Oborová zkouška:

Její cílem je ověřit míru znalostí historické a teoretické problematiky oboru, včetně schopnosti analytického a kritického přístupu k diskutovaným otázkám. Ústní magisterská zkouška probíhá formou rozpravy k zadaným tématům ze zkušebních okruhů státní zkoušky:

- a) Historie mediálního umění
- b) Estetické koncepce mediálního umění
- c) Teorie médií a kyberkultura

Student má 15 minut na písemnou přípravu odpovědí na vybrané otázky.

V rámci magisterské státní závěrečné zkoušky je vyžadována hlubší znalost problematiky a důraz je kladen na schopnost studenta zformulovat své odpovědi tak, aby 1) nastínil širší kontext umělecké tvorby jednotlivých historických etap a oblastí mediálního umění; 2) srozumitelně vyložil pojmy z teorie médií a byl schopen jejich kritické reflexe; 3) zasadil estetické kategorie mediálního umění do kontextu vývoje mediálního umění a teorie médií.

Okruhy státní zkoušky:

a) Historie mediálního umění

Multimedia: Od Wagnerova souborného uměleckého díla k virtuální realitě

Role masmédií v umělecké tvorbě 20. stol. – od utopie k deziluzi?

Vývoj práce se zvukovými a vizuálními ready-mades ve 20. stol.

Virtuální umění: od iluze k imerzi, od fresek k HMD

Intermedialita jako historický proces hybridizace médií a jako teoretický program a nástroj zkoumání (D. Higgins)

Konstrukce časoprostoru v nových médiích – vzájemné prolínání kategorií prostoru a času v historii i současném umění NM

Digitální technologie jako nástroj vs. digitální technologie jako médium (témata v digitálním umění)

Sociální sítě, net art, net-aktivismus

b) Estetické koncepce mediálního umění

New Media Art (Digital Art, Net Art, druhy a strategie umění nových médií)

Vliv kybernetiky a dalších vědních disciplín na umění 60. let 20. století („umění a technika“)

Roy Ascott (od kybernetiky k telematice)

Systémová estetika (Jack Burnham)

Expanded cinema (G. Youngblood) /klíčové pojmy: šok z budoucnosti, intermedia, neuroestetika, noosféra, synestézie/
Estetické kategorie digitálního díla odvozené z jeho materiality (G. P. Landow, L. Manovich)
Od 'Relation Aesthetics' k postprodukci
Software Studies (L. Manovich)
Post-mediální situace a syntetický věk (P. Weibel)

c) Teorie médií a kyberkultura

Vlastnosti digitálních médií podle Manoviche
Vlastnosti digitální informace podle Feldmana
Hypertext a hypermédiá - definice, historie konceptu
Virtualita a virtuální podle Pierra Lévyho
Teorie remediace
Interaktivita
Kyberprostor - definice, historie konceptu
Virtuální světy, virtuální realita
Kybertext
Interaktivita
Vznik a vývoj digitálních médií - historie výpočetních technologií a počítačových sítí
Marshall McLuhan a jeho základní teze (médiu jako extenze, médium jako sdělení, chladná a horká média, narcisovská narkóza, zpětné zrcátko, aj.)

Kyborg (D. Haraway)
Posthumanismus a jeho kritika (N. K. Hayles)
Redukcionismus v přístupu k novým médiím a jeho kritika (L. Dahlberg)
Koncepty kyberkultury
Hackerské subkultury, jejich historie a proměny
Raná kyberkultura a její vznik a vývoj
Utopické a dystopické pohledy na nová média
Cyberpunk a jeho vliv na kyberkulturu

Významné instituce a festivaly zaměřené na nová média

U absolventů Mgr. studia TIM je předpokládána základní znalost otázek SZZ bakalářského studia TIM, která je podmínkou pro přijetí do NMgr. studia TIM.

Povinná literatura:

ASCOTT, Roy: Telematic Embrace. Visionary Theories of Art, Technology, and Consciousness. /předmluva E.A. Shankena: From Cybernetics to Telematics: The Art, Pedagogy and Theory of Roy Ascott/. University of California Press: 2003.

BURNHAM, Jack: Systems Esthetics:
http://www.arts.ucsb.edu/faculty/jevbratt/readings/burnham_se.html

BOURRIAUD, Nicolas: Berlin Letter about Relational Aesthetics. In Contemporary Art. From Studio to Situation. (ed. Doherty, Clarie). 2004.p. 44-49.

BOURRIAUD, Nicolas: Postprodukce. Tranzit 2004.

FUKAČ, Jiří (ed.). Hudba a média : Rukověť muzikologa. Brno : Masarykova univerzita 1998.

GIANNETTI, Claudia: Digital Aesthetics
http://www.mediaartnet.org/themes/aesthetics_of_the_digital/

GRAU, Oliver: Virtual Art, From Illusion To Immersion. MIT Press 1995.

HOLMES, T. *Electronic and Experimental music*. New York : Routledge, 2008.

LANDOW, George P.: *Hypertext as Collage-Writing*. In Lunenfeld, P. (ed.) *The Digital Dialectic. New Essays on New Media*. MIT Press 2001, s. 150-170.

LÉBL, V. *Elektronická hudba*. Praha : SHV, 1966.

KLOPPENBURG, J. (Hrsg.). *Musik Multimedia: Filmmusik, Videoclip, Fernsehen*. Laaber: Laaber Verlag, 2000.

MANOVICH, Lev: *Language of New Media*. MIT Press 2001.
<http://www.manovich.net/LNM/Manovich.pdf>

MCLUHAN, M. *Člověk, média a elektronická kultura*. Brno: Jota, 2000.

MONACO, J. *Jak čist film : svět filmů, médií a multimédií : umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie*. Praha: Albatros, 2004.

MOTTE-HABER, Helga de la. *Musik und bildende Kunst. Von der Tonmalerei zur Klangskulptur*. Laaber : Laaber-Verlag, 1990.

PACKER, R. – Jordan, K. (eds.) *Multimedia: From Wagner to Virtual Reality*. W. W. Norton & Company; Reprint edition 2001.

PAUL, Christiane: *Digital Art*. Thames & Hudson 2008.

POPER, F.: *From Technological to Virtual Art*. MIT Press 2007.

RATAJ, M. *Elektroakustická hudba a vybrané koncepty radioartu: Problematika vymezení tvůrčích pozic v prostředí akustických umění z pohledu domácí scény radioartu*. Edice Disk malá řada, svazek 3, 2007.

WEIBEL, Peter: *Synthetic Times*. 2008.
<http://mediartchina.org/essays/Weibel.pdf>

YOUNGBLOOD, Gene: *Expanded Cinema (1970)*
http://www.vasulka.org/Kitchen/PDF_ExpandedCinema/ExpandedCinema.html

Další literatura:

(Seznam literatury je orientační, nikoliv vyčerpávající.)

ADORNO, TH.W. *Prolog k televizi*. In *Divadlo*, 1965/2, s. 30-33.

BAUDRILLARD, J.F. *Dokonalý zločin*. Olomouc: Periplum, 2001.

BENJAMIN, W. *Iluminácie*. Bratislava: Kaligram, 1999.

BELL, D. *An Introduction to Cybercultures*. Londýn-New York: Routledge, 2001.

BELL, D. – KENNEDY, B.M. *The Cybercultures Reader*. Londýn, New York: Routledge, 2000.

BOLTER, J.D. – GRUSIN, R. *Remediation, Understanding Media*. Cambridge, Massachusetts – Londýn, Anglie: MIT Press, 2000.

BURNHAM, J. *Beyond Modern Sculpture*. New York: Braziller, 1968.

DANIELS, D. - FRIELING, R. *Medien Kunst Netz/Medienkunst im Überblick; Media Art Net/Survey of*

Media Art. Vídeň - New York: Springer,2004.
<http://mediaartnet.org>

DANIELS, D. - FRIELING, R. Medien Kunst Aktion. Die 60er und 70er Jahre in Deutschland. Mwediea Art Action. The 1960s and 1970s in Germany. Vídeň - New York: Springer,1997.

DELEUZE, G. – GUATTARI, F. A thousand plateaus : capitalism and schizoprenia. Londýn: Continuum, 1988.

DELEUZE, G. – GUATTARI, F. Anti-Oedipus: capitalism and schizoprenia. Londýn: Athlone, 1984.

DUNN, D. – VASULKA, W. – VASULKA, S. (ed.) EIGENWELT DER APPARATE – WELT, Pioneers of Electronic Art. Linz: Ars Electronica, 1992.

FEATHERSTONE, M. – BURROWS, R. (ed.) Cyberspace/Cyberbodies/Cyberpunk. Cultures of technological Embodiment. Londýn – Thousand Oaks – New Delhi: SAGE Publications, 1995.

FLUSSER, V. Komunikológia. Bratislava: Mediálny inštitút, 2002.

FLUSSER, V. Do universa technických obrazů. Praha: OSVU, 2001.

FOUCAULT, M. Slová a veci : archeológia humanitných vied. Bratislava: Kalligram, 2004.

FOUCAULT, M Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení. Praha: Dauphin, 2000.

FREYERMUTH, G.S. Cyberland. Brno: Jota, 1997.

GOLDBER, R.L. Performance Art From Futurism to the Present. Londýn/New York: Thames & Hudson, 1979.

GRAU, O. Virtual Art, From Illusion To Immersion. Cambridge, Massachusetts – Londýn, Anglie: MIT Press, 2003.

HANSEN, M.,B.,N. New Philosophy for New Media. Cambridge/Massachusetts -Londýn/Anglie: MIT Press, 2004.

HAUER, T. S/krze postmoderní teorie. Praha: Karolinum, 2002.

HAYLES, N.K. How We Became Posthuman. Irtual Bodies in Cybernetics, literature, and Informatics. Chicago-Londýn: The University of Chicago Press, 1999.

Laterna magika – sborník statí. Praha: Filmový ústav, 1968.

LISTER, M. – DOVEY, J. – GIDDINGS, S. – GRANT, I. – KELLY, K. New Media: A Critical Introduction. Londýn a New York: Routledge, 2003.

LÉVY, P. Kyberkultura. Praha: Karolinum, 2000.

LUNENFELD, P. (ed.) The Digital Dialectic, New Essays on New Media. Cambridge, Massachusetts – Londýn, Anglie: MIT Press,1995.

LUNENFELD, P. Snap to Grid, A User´s Guide to digital Arts, Media, and Cultures. Cambridge, Massachusetts – Londýn, Anglie: MIT Press, 2001.

LYOTARD, J.F. O postmodernismu: postmoderno vysvětlované dětem: postmoderní situace. Praha: Filosofía, 1993.

MANOVICH, L. Language of New Media. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2001.

McLUHAN, M. Jak rozumět médií: extenze člověka. Praha: Odeon, 1991.

McLUHAN, M: Člověk, Média a elektronická kultura. Brno: Jota, 2000.

MURRAY, J., H. Hamlet on the Holodeck, The Future of Narrative in Cyberspace. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1997.

MORINEAU, C. – HAVRÁNEK, V.(ed.) Lanterna Magika, Nouvelles technologies dans l'art tcheque du XXe siecle/ New Technologies in Czech Art of the 20th Century. Paříž: Espace EDF Electra, 2002.

PEŠÁNEK, Z. Kinetismus : (kinetika ve výtvarnictví-barevná hudba). Praha, 1941.

RUSH, M. New Media in Late 20th–Century Art. Londýn-New York: Thames&Hudson, 1999.

RUSNÁKOVÁ, K. V toku pohyblivých obrazů. Antológia textov o elektronickom a digitálnom umení v kontexte vizuálnej kultúry. Bratislava: Afad Perss, 2005.

SEI, K. Konečná krajina. Praha: One Woman Přes, 2004.

TOFFLER, A. – TOFFLEROVÁ, H. Nová civilizace: Třetí vlna a její důsledky. Praha: Dokořán, 2001.

VIRILIO, P. Informatická bomba. Červený kostelec: Pavel Mervart, 2004.

VIRILIO, P. Stroj videnia. Bratislava: Camera lucida, 2002.

WARDROP-FRUIIN, N. – MONTFRORT, N.(ed.). The New Media Reader. Cambridge, Massachusetts – Londýn, Anglie: MIT Press. 2003.

Myšlení o nových médiích

T. Adorno

J. Baudrillard

W. Benjamin

G. Deleuze, F. Guattari

V. Flusser

M. Foucault

J.-F. Lyotard

L. Manovich

M. McLuhan

P. Virilio